

Передплата

на «РУСЛАНА» вписати:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 1-70 кор.

За границю:

на цілий рік 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очі і душу ми вирнеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о 5¹/₂ год. пополудни.

Редакция, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 1.
пл. Домбровського (Хорунщини). Ек-
спедиція місцева в Агенції Со-
колонського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереження. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошена зви-
чайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 40 с. від стрічки. По-
даки і приватні донесення по
3) с. від стрічки.

Поляки і Русини в Парані.

В курітвській «Gazet-i Polsk-iej w Brazylii»
находимо ось яку замітку:

«З колонії Марцеліни доносять нам:

Поляки нашої убогої колонії почали
будову малого костелика при помочи жер-
твотлюбного Бразилійця. З початку був проєкт,
щоби ми разом з Русинами костел вибудували,
на що вони згодились, а ми були дуже ураду-
вані, що дім Божий ще більше лучити нас буде
в одну родину. Ми радували ся так, доки не
пріїхав руский священник, Василіянн, о. Мар-
тинюк. Як лише він показав ся, а довідав ся о
проєкті, зараз запротестував проти сільної свя-
тині. «Ви собі, а вони собі», сказав, бо гадав,
що ми ніколи до костелка не дійдемо. Вони отже
церков свою кінчать, а ми доперва зачинаємо,
але — власний костел будемо мати. Коло бу-
дови головно заходить ся колоніст Енкот, чо-
ловік жвавий і добрий католик».

До сеї новинки насують ся нам ось які
гадки: Дивує нас, як може хто небудь на світі
брати якому-будь народови за зле, сли він хоче
собі побудувати свою власну святиню за свої
власні гроші і там в своїй рідній мові Бога хва-
лити. Звана також річ, що всякі такі мішані
інтереси є причиною незгоди і спорів. Нехай
кождий варід осідає собі по можности своїми
оселями і має свої церкви і школи, то будуть
добрими сусідами і не буде незгоди і борб. Не-
хай кождий варід на чужині згорне ся коло
свого рідного огнища, то і скорше збереже свою
народність, а через те, що буде більше домів
Божих на якійсь колонії, то гріху за се нема.
(Колонія Марцеліна, се маленька оселя коло
містечка San Jose dos Pinhaes, недалеко столи-
ці Курітви (на полудне). Осіло там около 30
русских родин). Русини горнуть ся всюди на чу-
жині коло своїх рідних церков, всюди старають
ся побудувати свою рідну церкву, хотий там
польські ксьондзи навіть закупають Русинам бу-
дувати церкви — на колоніях майже чисто-
русских, числячих по кілька тисяч Русинів (гл.
прим. «Руслан» ч. 157 з р. 1900).

Руска церков сповняє там не лише мо-
ральну, духовну задачу, удержуючи релігійність
і віру у поселенців, але надто є она також силь-
ним заборолом проти винародовлення. Русини,
маючи окремих, східний обряд, є менше виста-
влені на асиміляцію з боку місцевої португал-
сько-бразилійської людности. Поляки, що мають
спільний римо-католицький обряд, можуть бути
легше бразилійським костелом асимільовані.
Тож і не може ніхто брати за зле Полякам, сли
они, хотий навіть належить до спільного латинь-
ського обряду, мимо того хотять будувати собі
свій власний польський костел в Курітві, де є
прецінь кілька костелів «wspólnych», і де може
неодин шовініст португалсько-бразилійський радує
ся, що ті «wspólni» домів Божі получать ко-
лись польських поселенців з Португалами в
«одну родину». Той намір «лученя» пришельців
(Французів і Поляків) в «одну родину» через
спільні костели, який проявили супроти парань-
ских Русинів так виразно і довідно наші бра-
тні сусіди (гл. статю «Cui bono» в ч. 279. «Ді-
ла» з 1901. р., «Przegląd Wszepolski» з р.
1897., «Душпастир» з р. 1898., «Przegląd» ч.
90 з 1895. р. і т. д.), показав ся у деяких пів-
нічно-американських єпископів (Ірландців), котрі

наказують французским парохам у французских
оселях робітничих говорити проповіді по ан-
глійськи.

При тій нагоді піднести належить, що ак-
ція проти допущеня руских священників до Па-
рани, так завзято піднята і ведена деякими По-
ляками, є зовсім хибною і шкідною тактикою
в ділі польської колонізації заморської. Помп-
нувши се, що она є доси безуспішна, бо Рим
помимо найлучшої волі кардинала Ледуховського
не може відкликати прецінь руских священни-
ків з Парани, а через то саме віддати ті
значні рускі оселі православним місіонарям в
руки; — акція та — окрім сего, що є сама в
собі прямо негідна, неморальна, неетична, не-
християнська, є крім того ще і антисловянська,
і є водою на млин португалізації Русинів, а
через те і прискорення спортугалізації і Поля-
ків. Ніхто не повинен бути так наївний, щоби
дурити ся, що як відти відкликче ся чи встра-
шить ся руских «рорów», як виражають ся па-
тріоти параньські, і дасть ся на їх місце поль-
ских ксьондзів, то сейчас спольщит ся тих Ру-
синів. Слиби повело ся тим шовіністам знищити
там руску Церкву, то через се улекшили би
вправді винародовлення Русинів, але, наколиб
фермент денационалізаційний повстав, то зо-
всім природна річ, що той Русин відірваний ни-
ми від своєї рідної Церкви і мови, пристав би
до місцевої «нацуючі» нації португалської, а не
до нації Поляків, таких самих «зайців» як він
сам. Працюючи отже в напрямі знищення рускої
Церкви і через то винародовлення Русинів, пра-
цює ся над прискоренням спортугалізації і Ру-
синів і Поляків.

Радимо проте тим параньским патріотам
польским, щоби они в власнім своїм інтересі
національнім — охорони перед спортугаліза-
цією, закинули борбу проти рускої Церкви в
Парані. Она-ж яко забороло славянськості при-
чиняє ся до удержання славянськості взагалі
серед того великого романського моря, яким є
полуднева Америка. Що така — і то дуже
завзята — борба проти руского обряду в Па-
рані є піднята і то сейчас, від коли лиш станули
там перші рускі поселенці, на се є незбиті до-
кази, котрі вже від давна були в наших часо-
писях «Душпастир», «Діло», «Руслан» і т. д. о-
голошувані а задокументовані також і в поль-
ских часописах.

Думаємо однак, що бодай тепер уразум-
лять ся ті псевдопатріоти параньські, котрі таку
медвежу прислугу роблять самій справі охорони
своїх польских поселенців перед спортугаліза-
цією і лишать в спокою руску Церкву в Парані.
Через ту борбу проти руского обряду виклика-
ють там борбу між руским а польським наро-
дом, з чого лиш третій, т. є Португалці скорис-
тають. А там прецінь не повинно бути ніякої
причини до борби. Чиж руска церков або шко-
ла на рускій колонії кому завдає, чи она
грозиць кому винародовленням? Ні! Се признає
кождий. А по щож борба проти тої церкви? То-
му, що она зберігає руску народність! Усунути
пастиря, то вівиць забере ся. А чи се гарно? А
колиж се і не до виконаня, то треба покинути
ті негідні заміри, а буде згода і спокій між
спокійними рускими і польськими поселенцями.

Як воює ся там проти руских священників
і хто се робить, видно також з того, що навіть
якась незначна некорисна згадка часом в до-
писи наших священників до наших руских часо-
писей про Бразилійців, доходить до відомости

Бразилійців і ті мстять ся за «очернюване» їх
— А звісно, що львівских газет руских самі
Бразилійці не читають, а доноси ті роблять
«приятелі» руского обряду в Парані. На Поляків
закид «очернюваня» Бразилійців не спадає, хоть
в кождій найменшій польській справі о Бразилії
є і мусять бути також некорисні згадки, однак
Бразилійці — зовсім природно — не розуміють
по польськи, не знають того. Бразилійці видко
лиш по руски розуміють читати, о скільки хо-
дить о се, щоби мститись на руских «попах».
Іх учителі рускої мови однак не добре діло ро-
блять.

Чей жеж та ціла нерозумна і шкідна па-
раньська «політика» устане, і ті люди зрозумі-
ють, що они самі собі шкоду роблять.

Е. П-ш.

Д О П И С Ь.

З під Николаєва.

(Просьба до п. Віцепрезидента Ради шкіль-
ної крайової і п. інспектора крайового Матієва). На-
ше село Дроговиже бідне, недавно тому вигорі-
ло два рази до трех літ. Нарід бідний, жадний
зарібки; ми не тільки що мусяли самі побудувати
наші хати, але ще конечно нам треба було по
огни побудувати церков, бо старенька деревляна
кождої хвилі грозила упадком, рівнож в неда-
лекій будучности треба нам брати ся до всіх
майже «будинків ерекціональних, бо понищені.
Так само треба нам будувати школу. На школу
вже кілька літ ми зложили гроші. Кошти вино-
сять 6000 злр. Це перед огнем дістав був кон-
цесією на будову школи наш таки чоловік, ту-
тешний майстер-господар, а тепер віт Фітькало
і розпочав будову, так показало ся, що місце,
на котрім мав будувати, є непригідне, бо вода
висадила фундаменти. Зіхала комісія, узнала
місце за непригідне і треба було шукати за
іншим. Роботи застановлено. Тимчасом тра-
фив ся огонь, понищив приготований через
Фітькало материял на кілька сот ринських. Він
понищив страту, бо й его газдіство згоріло. Село
муслио насамперед відбудувати ся. Потім зараз
таки аж за принукою Консистої ми мусли
взяти ся до храму Божого, бо валив ся, — вправ-
ді був чужий підприємець п. Фльоріян, але
властиво будував наш майстер Фітькало і всі
наші мулярі і теслі. Ми склали гроші але й
самі заробили. Церков гарна, коштує понад
14.000 злр., а камінь наш з громадського каміне-
лома. — Тепер черга на школу. Наш майстер
Фітькало виіс оферту знов. Ми вже купили вни-
шу площу під будову школи. Вже три роки й
чутки не було про школу, хоть гроші були зло-
жені і місце готове, і плян готовий. От як то
на селі між собою ріжно говорять, одні казали,
що пани в Жидачеві закрали гроші (бо така
розійшла ся була чутка, що щось там забракло
зі шкільних грошей, ще за того кривенького
п. старости Галецького, що то сам бив наших
хлопів та ім ноги підставляв в часі виборів, аби
падали на землю, а їх брали жандарми, бо пані,
а наших отців духовних забрав до арешту); инь-
ші знов казали, що иньше.

В літі на Успеніє Пречистої було в нас
благодарення церкви. Приїхали на то торжество
о. мітрат Білецький, тай п. староста непроше-
ний. До дому о. пароха поприходили й деякі
з нас, тоді п. староста обернули ся до віта тай

о. С. Кишик парох в Опаці 2 К, Преч. Уряд парохіяльний в Мельниці 2 К 34 с.
(Конець буде).

Надіслане.

Водолічне заведенє і пенсіонат „КІСЕЛЬКА“ (Львів)

отворений цілий рік
приймає хорих на побут в пенсіонаті і до лічення амбулаторийного. — Всяких пояснєнь у діляє управитель заведеня

Др. Едмунд Ковальський

доцент гідротерапії на львівськїм університеті.

(3—10)

— **Красва Рада** шиїльна апробувала слїдуючі виданя Руского Тов-а педагогїчного на нагородї пильности і до бібліотек шкїл народних:

	(брошуров.)	(оправл.)
Оповіданя для дїтий	40 сот.	54 сот.
Оповіданя Катренка	40 "	54 "
Оповіданя Коцюбинського	40 "	54 "
Переклади Кримського	40 "	54 "
Дитячі оповіданя, Мамин Си-біряка	30 "	54 "
Байка Пушківа	30 "	54 "
Оповіданє Марка Вовчка ч. I	30 "	44 "
Марта Борецка	40 "	60 "
На прїчках	30 "	44 "
Народні думи, д-ра Пачовського	40 "	60 "
Казки, гр. А. Толстог	40 "	54 "
Поеми, О. Кониського	30 "	44 "
Покарана лож, комедийка	20 "	34 "
Малий співавник	20 "	
Серед цвітїв, комедия в 2 дїях	16 "	30 "
Лис Микита, Гете-Франко	1 К	1 К 30 "

Перша китичка, Ярошиньскої	20 сот.	
Друга китичка, Ярошиньскої	20 "	
обі разом		54 сот.
Андерсен, Казки IV і V ч.	50 "	
5 частий разом овр.		2 К 90 "
Для шкїл видїлових апробовано:		
Дивні пригоди комаха, Сангвіна	48 сот.	75 сот.
Інститутка, М. Вовчка	40 "	60 "
Шекспїр в повістках	30 "	60 "

НАКЛАД А. ХОЙНАЦКОГО.

Лев Лопатинський.

Солю терно

оповіданє з льотерийних пригод. — — — — —

— Цїна 30 сот. —

Набути можна в Ставропїгїйскїй книгарни.

COLOSSEUM Ernesta Thorna

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сєнїшна
Найславнїйша програма!
від 1. до 15. червня 1902.

При співучастї війскової музики 30. п. п.

1) Увертура. 2) Сестри Fomelli, воздунї артистки. 3) Schütz і Werr, тирольскї дуєтисти. 4) Marie і Maar, туристка і селянка. 5) The Ottinos, найславнїйші американскї пародисти ексцентричнї. 6) Mr. Ronald, зі своїм псамі (живї образи). 7) Орхестра (Реклямограф). 8) La belle Valesca, зі своїм репертуаром «Retour de Bal». 9) Les Berlov'es, французскї дуєт. 10) Mr. Aleksander, колова Гада на столї. 11) Американскїй бюскоп, нова серія живих фотографїй.

Що дня о 8. год. вечером велике представленє. В недїлю і свята два представленя. Що пятницї High-Life представленє. Білєти вчаснїше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9, у Львові.

ВІТРАКИ

цїлі зі сталї або з залїза, перевишаючи всї конкурерційнї системи, до порушуваня млинїв і господарских машин, буде

Антїн Куиц
п. і к. надворний доставець
в Mährisch Weisskirchen
Моравія, Австрія.

1(11—21)

— Санїтарного радника д-ра Барвіньского Водолїчний заклад Ельгерсбург (оснований 1837). Сезон від 1. марца до кінця падолиста. 150 добїрно устроєних комнат і 4 вїлі в романтично положеним замком. Стация залїзницї Plaue-Elgersburg-Ilmenau. Всякї водолїчнїцї процедури, електротерапїя, масаж, лїчнїча гімнастика, Мічєля тучне лїченє, дїєтетичне і кліматичне лїченє. Особливо надає ся сей заклад до лїченя неврастєнїї, гістерїї, гіпохондрїї, поражєня, серцевих недуг, нервової астми, жолудкових недуг, безсорности, ревматичних і гостєвих недуг, недокровности, золотухи і т. п.

Цїни вельми умїркованї.

1. Мешканє почавши від 1 марки (60 кр.) до 5 марок денно з прислугою.
2. Цїлий харч денно 4½ марки (1. сїданє, 2. сїданє, обїд (table d'hôte — 4 даня — в недїлю 5) вечеря).
3. Все лїченє, всякї процедури і купелї з лїкарскою заплаатою і купелевою прислугою 2 марки денно. Перша конзультация числїть ся окремо 10 марок).

Положенє вельми здорове і гарне серед Туриньского Лїса (560 метрїв над плєсом моря). О всякї вїясненя і подрїбнї проспекти звертати ся треба до:

Sanitätsrath Dr. Barwiński's Wassenheil- u. Kuranstalt Bad Elgersburg im Thüringerwalde.

ВИСОКИМ Ц. К. НАМІСНИЦТВОМ КОНЦЕСІОНОВАНЕ БЮРО ПОДОРОЖИ і СПЕДИЦІЙНЕ СОФІЇ БЕСЯДЕЦКОЇ, ОСЬВЕНЦІМ, ДВОРЕЦЬ

продає
білєти залїзницї
окружнї

корабельнї карти
I-шої і
II-гої клася

як також карти межипокладовї для переселєнцїв до Америки.

★ Цїни найнижшї. ★ Вимїна грошей. ★

Проспекти даром і оплатно. (19—26)

Зарваницю
поему Василя Щурата можна з амовляти лише в Ставропїгїйскїй книгарни у Львові.
ул. Руска ч. 3. Цїна з поштовою оплатою 25 сот.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечєнь

Львів, ринок ч. 10. (дїм «Просьвітї».)

в одинюким руским Товариством асекураційним.

Фонд «Дністра» з днем 31. грудня 1901.

Дністер

Фонд резервовий	386 402 кор. 83 сот.	разом 645.383 кор. 59 сот.
Резерва премїї	205 227 " "	
Резерва спеціальна	6 000 " "	
Фонд ємеритальний	47 753 " 76 "	

«Дністер» обезпечєє будинки як також збіжє і пашу против шкїд огневих. Всї три ВЦ. Ординарїати припоручили «Дністер» Вєч. Духовєнству і всїм вірним.

Оплата премїї в «Дністрі» є умїркована, а чистий зиск — надвижку з оплат — роздїляє

«Дністер» межї своїх членїв як зворотнї. В р. 1900. і 1901. виносьть зворот 8%. Шкоди виплачує «Дністер» дуже скоро, а оцїнку шкїд переводить разом з делегатом і 2 членами місцевими. До 31. грудня 1901. виплатив «Дністер» 5.075 відшкодовань в сумї 2,656.787 кор.

Члєни «Дністра» можуть без перешкоди зятягати позички в Банку краєвїм і касах оцадности, бо каси ті приймають полїси «Дністра» при позичках гіпотєчних.

На житє можна обезпечати через «Дністер» — капїтали на дожитє, посмертнї капїтали, посаги, ренти і т. д. — краківськїм Товариствї, а з провїзїї від тих обезпечєнь відступєє «Дністер» частє на рускї добродїйнї цїли.

Агєнцїї передає «Дністер» радо селянам, господарям, особливо де нема «Дністра». Агєнти заробили 349.486 кор. провїзїї.

Вїд огню обезпечєє ся тїлько в «Дністрі».

На житє обезпечєє ся тїлько через «Дністер».

Селянє! убїгайте ся тїлько о агєнцїї «Дністра».